

הידוש של מקרא

פרשת ויקרא - פורים

מה שהוא מתנדב כבר בזה הוא נחשב כמקריב נפשו, והיינו הדבר החשוב אצלו ביותר, דכל דבר הוא דבר חשוב אצלו ביותר, דהרי אין לו יותר מכך, וכנפשו ייחשב.

ומשא"כ בעשיר ובינוני המתנדבים אין קרבנם בדרגה זו של כמקריב את נפשו, דאינו מתנדב כל מה שיש לו או הדבר החשוב ביותר אצלו, דיש לו עוד הרבה חוץ מן המנחה הזו.

ואולי זהו דאמרו עני חשוב כמת, דמה שאין לו כלום הוי כאילו אין לו הדבר החשוב אצלו, דממילא כאילו נפשו אין לו שהוא הדבר החשוב של האדם, ולכך חשוב כמת.

וממילא ניהא למה סתם קרבן מנחה מנחת סולת היא, דזהו עניינו של הסולת כדביאר באבן עזרא דהיא קמה חטה נקיה, ולכך ראויה להקרבה בסתם, דאין ראוי להיות מנחה לגבוה כי אם מהמין שאין למעלה הימנו, והיינו כדביארנו דהסולת מרמז על הדבר החשוב ביותר, ולכך כמקריב את נפשו ייחשב המקריב מנחה, ולכך מביא גם הדבר שאין למעלה הימנו והיא הסולת.

ואולי לכך גם יוצק עליה שמן, דגם שמן יש בו עניין זה שאין למעלה הימנו, דהשמן תמיד עולה למעלה, ולכך הוא גם ראוי להדליק נר תמיד, שבו נאמר שתהא השלהבת עולה מאליה, והיינו ענין זה של

ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה' סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה (ב, א). עיין רש"י הק' שביאר שלא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה, דמי דרכו להתנדב מנחה, עני, אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו.

ובאמת צריך ביאור מה הגדולה של קרבן המנחה עד כדי כך שיהא נחשב כהקריב את נפשו.

עוד צריך ביאור א"כ למה סתם קרבן מנחה היא דווקא מנחת סולת, דמסתמא אם הוא הקרבן מנחה הידוע, ודאי יש לכך איזה ביאור למה מנחת הסולת המקריבו הוא נחשב כהקריב את נפשו יותר משאר מיני קרבנות מנחה. עוד צריך ביאור מה ענין יציקת השמן ונתינת הלבונה לענין זה של הקרבת נפשו.

ובפשיטות יש לומר דקרבן מנחה זה כיון שעני הוא המביאו, ואפילו ממה שאין לו בכל מקום הוא מתנדב מנחה לה', לכך דבר גדול הוא כ"כ עד שהוא נחשב כהקריב את נפשו.

אבל בחידוד הדבר ובתוספת ביאור יש לעיין עוד מה עניין נפשו דווקא, וזה יש לומר דנפשו הוי דבר הגדול ביותר אצל האדם, דאין לו דבר גדול מזה בעולם, ואם אין לו נפשו אינו כלום, וממילא לכך עני במה שהוא מתנדב מנחה משום שאין לו כלום,

גבוה מכולם, דזהו הצורך בו בקרבן המנחה, לרמזו שהמקריב מנחה כמקריב נפשו שאין לו למעלה הימנו.

ועניין הלבונה לכאן אולי יש לפרשו ע"פ מה דנאמר בגמ' בסנהדרין (מג): דהיוצא ליהרג משקין אותו קורט של לבונה בכוס של יין כדי שתיטרף דעתו, והיינו דע"י הלבונה יהא רגוע וימות ברוגע ולא תיטרף דעתו, דממילא לכך הביאו כאן בקרבן המנחה את הלבונה, לרמזו על עניין זה שהמקריב מנחה אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאילו הקריב את נפשו, וכשם שבה משקים את היוצא ליהרג.

והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה לה' והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבחה והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה וגו' והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו וגו' (ב, ח - י). צריך ביאור פסוקים הללו למאי נכתבו כאן כלל, הרי כבר למעלה כתיב כל זאת בתחילת הפרשה של קרבן מנחה, (פסוקים א - ג) ונפש כי תקריב קרבן מנחה וגו' והביאה אל בני אהרן וגו' והקטיר הכהן את אזכרתה המזבחה וגו' והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו וגו', וממילא כבר נכתב כל זאת ולמאי חזר הכתוב אחר שמנה כל המינים של קרבן מנחה שוב הכל כבתחילה.

וגבי מה דהוכפל הפסוק והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו עיין באור החיים הק' שכבר הקשה למאי הוכפל, ושם תירץ דבא הכתוב לחדש בזה על שירי המנחה שאם החמיץ ואפי' בלא שאפאה הוא לוקה ועיי"ש.

עוד צריך ביאור למה בתחילה שם כתיב וקמץ משם מלא קמצו וגו' והקטיר הכהן את אזכרתה המזבחה, ואילו כאן כתיב והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה, דמאי שנא דשם לא אמר הכתוב שיהא מרים הכהן אזכרתה אלא מיד כתיב והקטיר, ואילו כאן כתיב שירים ורק אח"כ יקטירה המזבחה.

עוד צריך ביאור מהו דאמר הכתוב והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה לה', היה לו לומר והבאת את המנחה אשר יתעשה מאלה לה', דלמה איירי הכתוב במה שיעשה בהם באופן כללי ולא נוקט העשיה בו באותו מתנדב והיינו לשון יתעשה, וכי משום דהכהן עושה כן אין זה עשייתו, הרי הכהן מקטירו בשבילו ובשליחותו לצד דשלוחי דידן נינהו.

ואם נעיין בדבר נראה דשם הכל איירי במי שכבר עשה והביא וקמץ והקטיר וכו', ואילו כאן איירי במי שרוצה להביא שאומר לו הכתוב והבאת את המנחה ועדיין לא הביא, וכן בכהן כתיב והרים דהיינו במי שרוצה להרים ועדיין לא הרים, וגם בזה צריך ביאור מה החילוק הזה.

ואולי ע"פ מה שביארנו בהערה הקודמת בהא דנפש כי תקריב דמעלה עליו הקב"ה כאילו הוא מקריב את נפשו, בא כאן הכתוב לומר דזהו דווקא באחד שבא והביא מנחה וכבר הקריב והביאה וקמץ, דהיות ובא מיד ועשה ולא חשב כן לעשות או שלא לעשות לכך הוא נחשב כמקריב את נפשו, דאין לו דעה עצמית כלל וכולו בטל להקב"ה, ולכך הביא ולא חשב להביא, ורק בדרגה זו הוא זוכה לנפש כי תקריב ונחשב כאילו הקריב את נפשו.

ולכך אמר שם הכתוב וקמץ את קומצו שהוא בעצמו קמץ ועשה הכל, ואילו הכהן רק מקטירה על גבי המזבח בשליחותו ונחשב הכל שהוא עשה לכדו, ושהוא הקריב כל אשר לו וכחקריב את נפשו.

ועל זה בא שם הכתוב לומר והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו, שיש לאהרן ולבניו דהיינו הצדיקים ושאר בני ישראל ליקח הנותר הדבר הנלמד ממנחה זו ולהדבק בה וללמוד ממעשהו של מקריב מנחה זו, וזהו קדש קדשים מאשי ה'.

ומשא"כ כאן איירי באדם שעלה בלבו לעשות מעשה טוב ולהתנדב מנחה לה', אבל אינו בדרגה גבוהה כזו של ונפש כי תקריב וכאילו מקריב נפשו, אלא יש לו דעה עצמית ואינו בטל לגמרי להקב"ה, אלא מתקרב הוא אליו ורוצה לעשות טוב, רק דהיות ויודע מצבו מקבל אדם זה קרירות וחושב מה לו ולהתנדב קרבנו, הרי ממילא אין זה מושלם כהא דנפש כי תקריב, ועל זה בא הכתוב ומחזקו והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה, היינו על אף דאין אתה עושה הדבר בביטול גמור ומיד ובבחינת תעשה דהיינו ודאי, אלא הגם דאתה עושה בבחינת 'יעשה' דרק בסוף הוא מתנדב הדבר ועושהו, מ"מ אין לך ליפול ברוחך ושלא לעשות כלל, אלא והבאת הגם ד'מאלה' הוא, והיינו לא כל מה שיש לך ולא כאותו המקריב נפשו, אלא שנותן חלק ממה שיש לו דהיינו מאלה, מ"מ והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבח וראוי וחשוב הוא בעיני הקב"ה להקריבה אל המזבח.

וזהו דאמר הכתוב כאן והרים דהיינו הכהן ולא נקט וקמץ דהיינו המתנדב, דגם כאן מרמוז הכתוב דאיירי שאינו עושה הכל מעצמו

ומיד אלא צריך עזר מן הכהן וכו', ומ"מ והקטיר המזבחה אשה ריח ניחוח לה'.

ועל זה חזר הכתוב לומר כאן והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו, ללמד להם דלא רק ממזי שהוא כולו לה' יש ללמוד וכההיא דלעיל דנפש כי תקריב, אלא גם מאותו מתנדב שמתקרב להקב"ה גם יש ללמוד, ושידעו שגם הוא חשוב בעיני הקב"ה, ולא עוד אלא זהו אפי' קדש קדשים מאשי ה', והעיקר שיעבדו אותו יתברך כל אחד לפום דרגא דליה, וממדרגה למדרגה תעלנו.

ואולי בעמדינו עתה ער"ש זכור ערב יום הפורים יש לקשר מה דכתבנו כאן בהא דקרבן מנחה לעניינא דיומא.

דהנה במעשה דפורים צריך ביאור, שהרי כידוע כל עניין הגזירה של להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים באה בשביל שנהנו מסעודתו של אותו רשע, ועל זה נלחם מרדכי הצדיק בכל תוקף שלא ילכו לסעודתו של אחשורוש והוא היה הנלחם הגדול בו, ולכך מה רבה הקושיא איך שייך שאותו צדיק מרדכי היהודי הוא זה שברבות הזמן אחר מפלת המן הרשע הפך להיות משנה למלך אחשורוש, הרי אם כל הגזירה באה מהתחברות לרשעים ומהשתתפות בסעודתו של אותו רשע, והוא מרדכי היה הלוחם הגדול כנגדו, איך שייך שהוא הפך דרכו ונעשה משנה של אחשורוש והתחבר עמו בממלכתו.

ואולי ע"פ מה שביארנו כאן מקרבן המנחה דבאה התורה ללמדנו מצד אחד כמה גדול וחשוב העובד את הקב"ה בביטול גמור אליו, ומצד שני כמה שאין לזלל בשום עבודה שהיא, וגם העובד את ה' בדרגה

חידושו

ויקרא - פורים

של מקרא

להשתתף בסעודתו של אותו רשע לא עשו כציווי, אלא הלכו והשתתפו, ועל כך היתה הגזירה להשמידם.

וזהו הבחינה של אותו אחד שאינו מקריב נפשו אלא מאלה ולפעמים עושה כדעתו ואינו בטל להקב"ה ולחכמי התורה, ולכך אז בתחילה היה לו להלחם מלחמת הרמה שלא להשתתף כלל עם הרשעים בשום התחברות.

אבל אחר זמן שכבר למדו מה הגיע עליהם בשל אותם דעות עצמיות והיינו כל הגזירה הנ"ל, ממילא כבר התבטלו כולם להקב"ה, וזהו קיימו וקבלו היהודים, שקבלו על עצמם קבלת התורה מאהבה והתבטלות להקב"ה, לכך אחר זה כבר היה יכול להשפיע על כולם מתוך ממלכתו של אחשורוש הגם שהיה בזה איזה התחברות עמו, דכבר לא היה אז החששות שהיו בתחילה.

ואולי ע"פ הנ"ל ניהא בדרך צחות לבאר מהו ענין 'הפורים רוב' שנהגו לעשות בתפוצות ישראל ביום הפורים, דזה עשו להזכיר ולבטל אותו עון שלא קיימו דעת הסנהדרין שלא להשתתף בסעודתו של אותו רשע, דלכך מעמידים פורים רוב, שהוא 'רוב' שאינן שומעים לדבריו ואינם מקבלים מרותו, ובזה ידעו כולם דרך לו אין מקשיבים, אבל לרב האמיתי ידעו ויזכרו להקשיב ולקיים ציוויים בכל דבר ודבר.

פחותה ואינו בטל להקב"ה ומנדב רק חלק קטן משלו כמה גדול חשיבותו בעיני המקום, ושגם הוא קדש קדשים מאשי ה', ממילא יש לבאר גם העניין כאן במרדכי הצדיק, דבתחילה בא הוא ללמד לדורו כמה יש להתרחק מן הרשעים ולבטלם לגמרי, ולהתבטל אך ורק להקב"ה, ומשלא עשו כן נגזרה עליהם הגזירה להשמידם.

אבל אחר שכבר למדו הדבר וידעו כולם כי ה' הוא האלקים וריחקם מן הרשעים, אחר זה בא הוא עצמו ללמדם שיש עוד אופן של עבודת ה' והוא בדרגת הפחותים ולקרב גם אותם לעבודתו יתברך, ואת אלו קירב על ידי ששימש משנה למלך אחשורוש וע"י השפעתו בממלכתו היה בכוחו לקרב גם את היהודים הרחוקים בכל מדינות המלך, וזה עשה על אף שהיה בזה איזה התחברות בממלכתו של אותו רשע, כיון שכבר היה זה אחר שהחדיר בכל ישראל כמה יש להתרחק מן הרשעים, ולא חשש עוד שיגרם בזה התחברות לרשעים כמו בתחילה.

אבל באמת הגם שהוא הלך בשיטה זו, לא הסכימו עמו כולם והרבה מן הסנהדרין פרשו ממנו. אבל אולי יש לומר דגם זה מרדכי עצמו הוא שדאג לכל זה, שכדי שמצד אחד לא יתחברו העם עם הרשעים גרם שיפרשו ממנו הרבה מן הסנהדרין, אבל מצד שני הוא קירב הרחוקים בישראל על ידי השפעתו במלוכה.

ואולי היה כאן עוד עניין בכל המעשה, דבתחילה ראה מרדכי שיש להם לישראל דעה עצמית ואינם מקבלים עליהם דעת הסנהדרין, והראיה שכשאסר עליהם

יוצא לאור ע"י הר"ר זלמן חיים הומינר הי"ו, מחבר גליון 'דפירשנו' על הדף היומי, קרית קרעטשניף רחובות.

להנצחות ולרשימת תפוצה וכן לכל ענייני הגיליון ניתן לפנות למס' פאלפון 0533132203 או למייל sh0533132203@gmail.com